

Proces izrade strateških dokumenata za korištenje EU fondova

*dr. sc. Jakša Puljiz
zamjenik ministra*

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU

- Jedan od temeljnih ciljeva Vlade RH je pokrenuti snažni gospodarski rast temeljen na stvaranju dodanih vrijednosti što će omogućiti nova i dobro plaćena radna mjesta te porast životnog standarda građana
- Za ostvarenje ovog cilja, Hrvatskoj su na raspolaganju **Europski strukturni i investicijski fondovi**:
 - Europski fond za regionalni razvoj (engl. kratica ERDF)
 - Europski socijalni fond (engl. kratica ESF)
 - Kohezijski fond (engl. kratica CF)
 - Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (engl. kratica EARDF)
 - Europski pomorski i ribarski fond (engl. kratica EMFF)
- EU fondovi su **glavni izvori financiranja investicija na Europskoj razini** koji pomažu državama članicama u gospodarskom oporavku i rastu, očuvanju i stvaranju novih radnih mjesta te pružaju mogućnosti za održivi razvoj u skladu s Europskom strategijom 2020

Ulaganja iz strukturnih fondova i Kohezijskog fonda u 2013.g.

Operativni program	Iznos EU sufinanciranja	Izvor EU financiranja	Prihvatljiva područja ulaganja
OP Promet	120 mil. EUR	Europski fond za regionalni razvoj	<ul style="list-style-type: none"> - Unapređenje željezničkog sustava u Hrvatskoj - Upravljanje i provedba operativnog programa i priprema zalihe projekata
OP Okoliš	150 mil. EUR	Kohezijski fond	<ul style="list-style-type: none"> - Razvoj infrastrukture za gospodarenje otpadom radi uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u Hrvatskoj - Zaštita vodnih resursa Hrvatske kroz poboljšanje sustava vodoopskrbe te integriranog sustava upravljanja otpadnim vodama - Upravljanje i provedba operativnog programa (tehnička pomoć) i priprema zalihe projekata
OP Regionalna konkurentnost	120 mil. EUR	Europski fond za regionalni razvoj	<ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja poslovne i turističke infrastrukture te pripremu regionalnih strateških projekata za razdoblje 2014-2020 - Jačanje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva kroz shemu dodjele bespovratne pomoći za poduzetnike, shemu dodjele bespovratne pomoći u području znanosti i istraživanju u javnom sektoru, ulaganja u opremanje istraživačkih centara i laboratorija te priprema zalihe projekata u području znanosti
OP Razvoj ljudskih potencijala	60 mil. EUR	Europski socijalni fond	<ul style="list-style-type: none"> - Poboljšanje pristupa zapošljavanju i održivo uključivanje u tržište rada - Jačanje socijalnog uključivanja i integracije osoba u nepovoljnom položaju - Unaprjeđivanje ljudskog kapitala i zapošljivosti

Osnovne pretpostavke za korištenje EU fondova za razdoblje 2014 – 2020

Ključne zadaće za uspostavu sustava:

- odrediti razvojne prioritete (broj i struktura OP-a) i raspodijeliti financijske alokacije
- ispuniti ex-ante uvjete u zadanim rokovima
- definirati upravljačku strukturu (institucionalni okvir)
- pripremiti sve potrebne procedure za korištenje EU fondova

Sve su to preduvjeti za ključni cilj... pripremu i provedbu razvojnih projekata.

I to ne bilo kakvih projekata, već onih koji doista doprinose ispunjavanju strateških razvojnih ciljeva!

EU STRATEŠKI OKVIR 2020

5 glavnih ciljeva Europske strategije 2020 i vrijednosti za RH

GLAVNI CILJ	EU (2020.)	RH (2011.)	RH (2020.)
1. Zapošljavanje (stopa zaposlenosti)	75%	57%	59%
2. Istraživanje i razvoj (% BDP-a koji se ulaže u I&R)	3%	0,75%	1,4%
3. Klimatske promjene / energija			
3a. Smanjenje emisije stakleničkih Plinova (u odnosu na 1990.)	80%	95,2%	106%
3b. Udio obnovljivih izvora energije u ukupnoj potrošnji	20%	13,8%	20%
3c. Povećanje energetske učinkovitosti (smanjenje potrošnje energije u odnosu na 2005.)	20% (1 474 000 TOE)		20% (9 192 TOE)
4. Obrazovanje			
4a. Udio populacije koji rano napuste školovanje	10%	4,1%	4,0%
4b. Udio populacije u dobi 30-34 sa završenim tercijarnim obrazovanjem	40%	24,5%	35%
5. Siromaštvo / socijalna isključenost (broj siromašnih)	smanjiti za 20 milijuna	1 382 000	1 282 000

- Od država članica se očekuje da glavne ciljeve Europske strategije 2020 **prilagode svom nacionalnom kontekstu**
- U zajedničkoj regulativi koja određuje korištenje EU fondova, Europska komisija identificirala je **11 tematskih ciljeva** u okviru kojih **svaka država članica treba identificirati vlastita prioritetna područja** za investicije i usmjeravanje sredstava iz EU fondova
- Tijekom procesa identifikacije investicijskih aktivnosti, potrebno je iste dovesti u vezu s tematskim ciljevima i investicijskim prioritetima koji proizlaze iz Europske strategije 2020 kao i regulative koja postavlja okvire za korištenje EU fondova

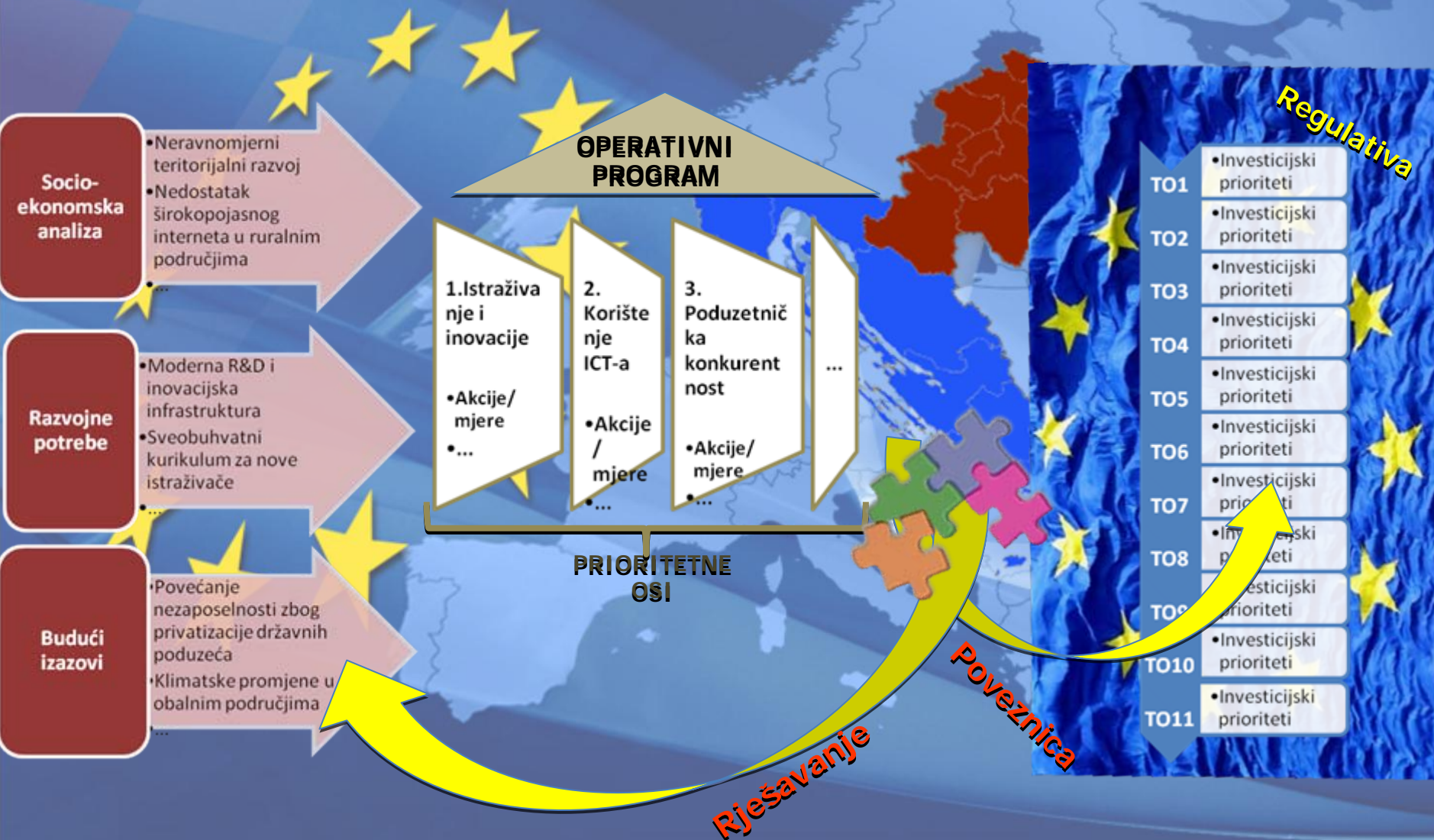
- Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU je odgovorno za organizaciju i koordinaciju procesa pripreme programskih dokumenata za financijsko razdoblje EU 2014 – 2020
- Uspostavljeno je **Koordinacijsko povjerenstvo za pripremu programskih dokumenata za financijsko razdoblje EU 2014 – 2020** na razini VRH te **sedam Tematskih radnih skupina** grupirano prema glavnim tematskim ciljevima sukladno Europskoj strategiji 2020 i za pripremu **Ekonomskog programa Republike Hrvatske** (za potrebe sudjelovanja RH u Europskom semestru)
- Paralelno s ovim procesom izrađuje se i **Program ruralnog razvoja RH za razdoblje 2014 - 2020**, a budući da je u tijeku reforma zajedničke politike ribarstva, RH će također slijediti potrebne rokove i smjernice vezano za ovaj sektor

Tematske radne skupine

Tematska radna skupina	Tematski cilj	Vodeće ministarstvo
I.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija 2. Poboljšani pristup, korištenje te kvaliteta informacijskih i komunikacijskih tehnologija 	MINISTARSTVO GOSPODARSTVA
II.	<ol style="list-style-type: none"> 3. Jačanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća, poljoprivrednog sektora te sektora ribarstva i akvakulture 	MINISTARSTVO PODUZETNIŠTVA I OBRTA
III.	<ol style="list-style-type: none"> 4. Podrška prijelazu prema ekonomiji temeljenoj na niskoj razini emisije CO2 u svim sektorima 5. Promicanje prilagodbe na klimatske promjene, prevencija i upravljanje rizicima 6. Zaštita okoliša i promicanje učinkovitosti resursa 	MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE
IV.	<ol style="list-style-type: none"> 7. Promicanje održivog prometa te uklanjanje uskih grla u ključnoj infrastrukturi 	MINISTARSTVO POMORSTVA, PROMETA I INFRASTRUKTURE
V.	<ol style="list-style-type: none"> 8. Promicanje zapošljavanja i podrška mobilnosti radne snage 9. Promicanje socijalnog uključivanja te borba protiv siromaštva 10. Ulaganje u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje 	MINISTARSTVO RADA I MIROVINSKOG SUSTAVA
VI.	<ol style="list-style-type: none"> 11. Jačanje institucionalnih kapaciteta te učinkovita javna uprava 	MINISTARSTVO UPRAVE
VII. EKONOMSKI PROGRAM REPUBLIKE HRVATSKE	/	MINISTARSTVO REGIONALNOG RAZVOJA I FONDOVA EU / MINISTARSTVO FINANCIJA

Glavni cilj TRS-ova: definirati prioritetna područja ulaganja

Vremenski plan izrade operativnog(ih) programa za razdoblje 2014.-2020.

<u>Aktivnosti</u>	<u>Razdoblje</u>
Izrada osnovne i SWOT analize, identificiranje investicijskih aktivnosti i razvojnih ciljeva	Travanj 2012.- ožujak 2013.g.
Identifikacija prioriteta budućih operativnog(ih) programa i prijedlog financijske raspodjele sredstava među tematskim ciljevima i investicijskim prioritetima	Svibanj 2013. godine
Prve javne/partnerske konzultacije: okvirni prioriteti strateških dokumenata	Svibanj 2013. godine
Dogovor oko ključnih indikatora operativnog(ih) programa	Lipanj 2013. godine
Odluka o strukturi programskih dokumenata za financijsko razdoblje Europske unije 2014.-2020. i institucionalnom okviru za provedbu	Lipanj 2013. godine
Druge javne/partnerske konzultacije o Operativnim programima	15. rujna 2013. godine
Konačni nacrt(i) operativnog(ih) programa	31. prosinca 2013. godine
Službena dostava operativnog(ih) programa Europskoj komisiji	31. siječnja 2014. godine

Glavni razvojni izazovi RH kako ih vidi Europska komisija

- Odnosi se na **strukturne izazove** s kojima bi se Hrvatska trebala suočiti putem ulaganja kroz EU fondove
- Ističe **četiri glavna izazova** za Hrvatsku, a nastavno na to i četiri međusobno komplementarna prioritetna područja ulaganja. Radi se o:
 - **jačanju konkurentnosti gospodarstva**
 - **porastu razine sudjelovanja na tržištu rada, osiguranju boljeg obrazovanja** i vještina, te **smanjenju siromaštva** uzimajući u obzir regionalne razlike
 - **zaštiti i očuvanju zdravog okoliša**, kao i **zaštiti prirodnih resursa i nasljeđa**, te **prilagodbi klimatskim promjenama**
 - **jačanju administrativnih kapaciteta**, učinkovite javne uprave i porast uključenja civilnog društva i socijalnih partnera

- Premda se turizam ne spominje izravno u tematskim ciljevima i investicijskim prioritetima Europske unije za 2014.-2020. to ne znači da se projekti u turizmu neće moći financirati
- Međutim, projekti u turizmu kao i u svim drugim sektorima će se moći financirati ako postoji jasna poveznica projekta s ciljevima i prioritetima EU, odnosno nacionalnim razvojnim prioritetima.
- **Idućih tjedana i mjeseci pred nama je proces pregovaranja s EK o razvojnim prioritetima RH i kroz taj će se proces iskristalizirati koja su to prihvatljiva područja u turizmu za financiranje iz EU fondova**
- Za sada je prilično sigurno da će se turistički projekti koji su vezani za obrazovanje, I&R, energetske učinkovitost, ICT, obnovljive izvore energije, zaštitu okoliša i prirode sufinancirati iz EU fondova

Moguća područja financiranja iz EU fondova u razdoblju 2014.-2020. (I)

- Investicije u inovacije i razvoj novih proizvoda i usluga uključujući i razvoj informatičkih proizvoda i usluga (npr. centri izvrsnosti za razvoj specifičnih oblika turizma; javne službe i usluge u funkciji poboljšanja turističke promidžbe)
- Poticanje konkurentnosti MSP-a u turizmu (npr. financiranje ulaganja u podizanje kvalitete smještaja i proširenje turističke ponude)
- Ulaganja u obrazovanje (npr. jačanje poduzetničkih vještina u turizmu)
- Potpora energetskej učinkovitosti i uporabi obnovljivih izvora u javnoj infrastrukturi i stambenom sektoru (npr. ulaganja u smanjenje potrošnje objekata u turizmu)
- Promocija održivog gradskog prometa s niskom emisijom CO₂ (npr. ulaganja električna vozila u turističkim centrima)
- Potpora investicijama u sustave i infrastrukturu koji povećavaju otpornost na prirodne i ljudski izazvane katastrofe (npr. ulaganja u sustave za praćenje nesreća i za hitne intervencije u pomorskom prijevozu)

Moguća područja financiranja iz EU fondova u razdoblju 2014.-2020. (II)

- Investicije u vodni sektor i sektor otpada kako bi se zadovoljile direktive Europske unije (npr. ulaganja u sustava vodoopskrbe i odvodnje u turističkim područjima te sanacija divljih deponija na otocima)
- Investicije u zdravstvenu i obrazovnu infrastrukturu (npr. ulaganja u razvoj nastavnih sadržaja za srednje škole i fakultete usmjerene prema turizmu; ulaganja u hitnu medicinsku pomoć u jakim turističkim područjima)
- Investicije u obnovu zapuštenih gradskih područja (urbana regeneracija)
- Investicije u očuvanje kulturne i prirodne baštine (npr. ulaganja u objekte za promicanje kulturne i prirodne baštine)
- Dodatne mogućnosti ulaganja kroz Operativni program za ruralni razvoj

Obnova grada kulturne baštine Vila do Conde - Portugal

Bivši kulturni centar doživio je pad tijekom 70-ih i 80-ih zbog neuspjeha industrije, što je dovelo do pada broja stanovnika i lošeg stanja drevne baštine grada

Program 'Ponovno otkrivanje Vila do Conde' za 2000. – 2010.

- Središnje obilježje: obnova povijesnih zgrada – kazališta, muzeja
- Nagrađena obnova javnih prostora

- Odabrati i **razvijati** projektne ideje
 - Odgovorne osobe/timovi za razvoj projekata (od projektne ideje do njegove realizacije) ⇨ projektna organizacija
 - Analiza potreba za projektom na temelju socio-ekonomske situacije ⇨ razvijanje projekta koje bi i inače sami financirali
 - Uklapanje u strateške ciljeve na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i EU razini – doprinos razvojnim ciljevima
 - Uklapanje u zakonodavne okvire na nacionalnoj i EU razini (**javna nabava, sustav državnih potpora, zaštita okoliša**)
 - Priprema projektne i natječajne dokumentacije (vlasnički odnosi, prostorno-planska dokumentacija, studija izvodljivosti i analiza troškova i koristi itd.)

Pripremljeni kvalitetni projekti → Efikasnija provedba → Bolja iskorištenost sredstava

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije

Sve upite oko EU fondova slobodno pošaljite na adresu fondovi@mrrfeu.hr

Hvala na pozornosti!